Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

8.1.2019

Hallitussihteeri Teija Pellikainen

Hallintovaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismin ja vakavan rikollisuuden torjunnassa sekä eräiksi siihen liittyväksi laeiksi (HE 55/2018)

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki, jolla pantaisiin täytäntöön matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/681.

Puolustusministeriö on lausuntokierroksella 1.2.2018 todennut, että Puolustusvoimia ei ole ehdotuksessa määritelty toimivaltaisiksi viranomaisiksi ja että puolustusvoimilla on tehtäviinsä liittyvä tarve käsitellä ja käsittelyn yhteydessä verrata matkustajatietoja rikosten ennalta estämisen ja paljastamisen yhteydessä talletettuihin tietoihin. Hallituksen esityksessä todetaan tältä osin, että esityksen jatkovalmistelussa nähtiin tarkoituksenmukaiseksi pitäytyä työryhmän esityksessä toimivaltaisten viranomaisten määritelmästä, huomioiden että direktiivin soveltamisala on terrorismin ja direktiivin määrittelemän vakavan rikollisuuden torjunta. Tämä on pääsääntöisesti PTR- viranomaisten tehtävä, puolustusvoimien pääsääntöisen toimivallan ollessa estää ja paljastaa Suomeen kohdistuvaan tiedustelutoimintaan ja sotilaallisen maanpuolustuksen tarkoitusta vaarantavia rikoksia. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan usea direktiivin liitteessä II mainittuihin rikoksiin voi hyvinkin liittyä puolustusvoimien toimialaan, mikäli ne liittyvät sotilaalliseen maanpuolustukseen. Valtiollisten toimijoiden ja ehdotetun lain tarkoittamien terroristien välinen erottelu voi olla yksittäisissä tapauksissa vaikeaa.

Puolustusministeriö pitää lain soveltamisalan kannalta tärkeänä yksityiskohtaisissa perusteluissa todettua mainintaa, jonka mukaan *matkustajarekisteridirektiivi ja nyt ehdotettava direktiivin täytäntöönpanolaki eivät rajoita muuhun lainsäädäntöön perustuvaa tiedonsaantioikeutta tai tietojen käsittelyä, eivätkä tietojenvaihtoa ulkomaanliikenteen matkustajista.* Puolustusministeriö pitää keskeisenä, ettei uusi sääntely vaikuta kielteisesti viranomaisten välisen tiedonvaihdon nykyisiin menettelyihin, kun Puolustusvoimat eivät kuulu lakiesityksessä tarkoitettuihin PTR-viranomaisiin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi